

РЕСПУБЛИКА БУРЯТИЯ

БУРЯАД УЛАСАЙ

ЗАКОН

ХУУЛИ

**Сэрэгэй алба гаража дүүргэһэн эрхэтэдые ажалда абахын тула
ажалай хууринууды тусхайтаар хараалалга тухай**

*Буряад Уласай Арадай Хурал
2026 оной апрелин 23-да
баталан абаа*

Тус Хуули «Оросой Холбоото Уласта хүн зоние ажалаар хангалга тухай» гэхэн 2023 оной декабрин 12-ой № 565-ФЗ Холбоото уласай хуулийн ёһоор сэрэгэй алба гаража дүүргэһэн эрхэтэдые ажалда абахын тула тусхайтаар хараалагдаһан ажалай хууринуудай хэмжээ, тоолон гаргаха ба дүүргэхэ гурим тогтоодог.

1-дэхи статья. Тус Хуулида хэрэглэгдэдэг гол ойлгосонууд

Тус Хуулийн зорилгонуудта удаадахи ойлгосонууд хэрэглэгдэдэг:

1) сэрэгэй алба гаража дүүргэһэн эрхэтэд – Украинын, Донецкын Арадай Уласай, Луганскын Арадай Уласай, Запорожиин можын ба Херсоной можын дэбисхэрнүүдтэ сэрэгэй тусхай ябуулгада хабаадаһан ба (гү, али) Украинын, Донецкын Арадай Уласай, Луганскын Арадай Уласай, Запорожиин можын ба Херсоной можын дэбисхэрнүүдтэ сэрэгэй тусхай ябуулгын үнгэргэгдэжэ байһан аймагуудтай шадарладаг Оросой Холбоото Уласай Гүрэнэй хилэ дээрэ болон Оросой Холбоото Уласай нютаг можонуудай хилэ шадархи дэбисхэрнүүдтэ (Курскын, Белгородэй ба Брянскийн можонуудта) зэбсэгтэ тухиралтын үедэ Оросой Холбоото Уласай дэбисхэртэ зэбсэгтэ добтолон оролгыг сухарюулха талаар зорилтонууды дүүргэһэн сэрэгтэ таталгаар сэрэгэй алба гү, али «Сэрэгэй уялга ба сэрэгэй албан тухай» гэхэн 1998 оной мартын 28-ай № 53-ФЗ Холбоото уласай хуулийн 38-дахи статьягай 7-дохи пунктын ёһоор баталагдаһан хэлсээгээр сэрэгэй алба гаража дүүргэһэн, үгы гэбэл «Сэрэгээр хамгаалга тухай» гэхэн

1996 оной майн 31-эй № 61-ФЗ Холбоото улесай хуулар хараалагдаһан һайн дуратанай байгуулгада байха тухай тэдэнэй баталһан хэлсээнэй хүсэнэй дүүрэгһэн эрхэтэд;

2) ажал үгэгшэ - тус Хуулиин 2-дохи статьягай 4-дэхи хубида заагдаһан ажал үгэгшэдһөө гадна Буряд Уласай дэбисхэр дээрэ ажаябуулга бээлүүлдэг, дунда зэргын тоолборидоо 35 хүнһөө дээшэ ажалшадтай хуулиин эрхэтэ нюур, үгы гэбэл хуулиин эрхэтэ нюур байгуулангүй, хубиин хэрэг эрхилэгшэ гэжэ тогтоогдоһон гуримаар бүридхэлдэ абтаһан, дунда зэргын тоолборидоо 35 хүнһөө дээшэ ажалшадтай хубиин нюур;

3) сэрэгэй алба гаража дүүргэгһэн эрхэтэдые ажалда абахын тула тусхайтаар хараалагдаһан ажалай һууринууд - сэрэгэй алба гаража дүүргэгһэн эрхэтэдые ажалда абахын тула ажал үгэгшын хараалха ёһотой ажалшадтай дунда зэргын тоолбориин тооһоо зуунай хубяар харуулагдаһан ажалай һууринуудай доодо захын тоо (зүгөөр ажалай 1 һууриһаа үсөөн бэшэ).

2-дохи статья. Сэрэгэй алба гаража дүүргэгһэн эрхэтэдые ажалда абахын тула тусхайтаар хараалагдаһан ажалай һууринуудай хэмжээ тогтоолго

1. Тусхайтаар хараалагдаһан ажалай һууринуудай хэмжээ ажал үгэгшэ ажалшадтай дунда зэргын тоолбориин тооһоо 1 хубиин хэмжээндэ, зүгөөр ажалай 1 һууриһаа бага бэшээр тогтоодог.

Тус Хуулида тусхайтаар хараалагдаһан ажалай һууринуудай хэмжээ тогтоолго хадаа сэрэгэй алба дүүргэгһэн эрхэтэдэй эзэлжэ байһан ажалай һууринуудайшые, мүн сүлөө ба сэрэгэй алба дүүргэгһэн эрхэтэдэй ажалай һууринууд гэжэ ажалаар хангалгын албанай гүрэнэй эмхи зургаанда мэдүүлһэн ажалай һууринуудайшые тоо гэжэ ойлгогдодог. Заагдаһан ажалай һууринуудай тоодо Оросой Холбоото Уласай Ажалай кодексын 351.7-дохи статьягай ёһоор ажалай хэлсээнэй хүсые саг зуура зогсоохо хугасаада ажалшадта орхихон ажалай һууринууд оруулагдадаг.

2. Сэрэгэй алба гаража дүүргэгһэн эрхэтэдые ажалда абахын тула тусхайтаар хараалагдаһан ажалай һууринуудай хэмжээ тоолон гаргаха зорилгоор ажалшадтай тоо Оросой Холбоото Уласай бусад нютаг можонуудта оршодог ажал үгэгшын һалбаринуудай, түлөөлэлгэнүүдэй ба бусад амяараа байгуулгануудай ажалшадые хараада абангүй, урдахи гурбан һарын ажалшадтай дунда зэргын тоолбориин тооһоо уламжалан тодорхойлогдодог.

3. 35 хүнһөө дээшэ ажалшадтай Буряд Уласай дэбисхэр дээрэ оршодог ажал үгэгшын һалбаринуудта, түлөөлэлгэнүүдтэ ба бусад амяараа байгуулгануудта сэрэгэй алба гаража дүүргэгһэн эрхэтэдые ажалда абахын тула тусхайтаар хараалагдаһан ажалай хэмжээн урдахи гурбан һарын байдалаар ажалаар хангагшын тиимэ һалбаринуудай, түлөөлэлгэнүүдэй ба бусад амяараа байгуулгануудай ажалшадтай дунда зэргын тоолбориин тооһоо 1 хубиин хэмжээндэ тогтоогдодог.

4. Тусхайтаар хараалагдаһан ажалай һууринуудай хэмжээн ажал үгэгшэдэй удаадахи бүлэгүүдтэ тогтоогдодоггүй гэбэл:

1) эрэмдэг хүнүүдэй ниитын нэгэдэлнүүдтэ ба тэдэнэй байгуулһан эмхинүүдтэ, тэрэ тоодо дүримтэ (хамтаруулагдаһан) хүрэнгэ зөөринь эрэмдэг хүнүүдэй ниитын нэгэдэлэй хубитаһаа бүридэдэг ажахын нүхэрлэлнүүдтэ ба бүлгэмүүдтэ;

2) тэдээн тушаа түлэхэ шадалгүй байлга (панхарууталга) тухай хэрэгэй үүсхэгдэһэн эмхинүүдтэ, тэрэ тоодо тэдээн тушаа адаглалгын гү, али мүнгэн һангай талаар элүүржүүлгын журамай тогтоогдоһон эмхинүүдтэ, түлэхэ шадалгүй (панхаруутагша) гэжэ тоологдоһон эмхинүүдтэ;

3) ажалшадые олоор сүлөөлжэ байһан гү, али олоор сүлөөлхөөр түсэблэһэн эмхинүүдтэ.

5. Сэрэгэй алба гаража дүүргэһэн эрхэтэдые ажалда абахын тула тусхайтаар хараалагдаһан ажалай хууринуудай хэмжээ тоолон гаргахата, ажалшадай дунда зэргын тоолборин тоодо ажалай эрхэ байдалай тусхай сэгнэлтын дүнгүүдээр хоротой ба (гү, али) аюултай эрхэ байдалтай гэжэ тоологдоһон ажалай хууринуудтай хүдэлмэрилэгшэд оруулагдадаггүй.

3-дахи статья. Тусхайтаар хараалагдаһан ажалай хууринуудай хэмжээ сахин дүүргэлгэ

1. Тус Хууляар тогтоогдоһон тусхайтаар хараалагдаһан ажалай хууринуудай хэмжээ сахин дүүргэлтэ хадаа сэрэгэй алба гаража дүүргэһэн эрхэтэниие ажал үгэгшын ажалай хэлсээ баталалгаар гэршэлэгдэһэн ажалда абалга гэжэ тоологдодог.

2. Хэрбээ сэрэгэй алба гаража дүүргэһэн эрхэтэндэ ажалда абахын тула Оросой Холбоото Уласай хууляар тогтоогдоһон тусхайтаар хараалагдаһан ажалай хууринуудай хэмжээнэй дэлгэрдэг һаань, заагдаһан эрхэтэн Оросой Холбоото Уласай хууляар тогтоогдоһон тусхайтаар хараалагдаһан ажалай хууринуудай хэмжээ дүүргэхын тула хараада абтадаг.

3. Ажал үгэгшэдтэ сэрэгэй алба гаража дүүргэһэн эрхэтэдые ажалда абахын тула тусхайтаар хараалагдаһан ажалай хууринуудай хэмжээ тогтоолгын болон ажал үгэгшэдэй сэрэгэй алба гаража дүүргэһэн эрхэтэдые ажалда абахын тула тусхайтаар хараалагдаһан ажалай хууринуудай хэмжээ дүүргэлгын гуримые Буряад Уласай Засагай газар тогтоодог.

4-дэхи статья. Сэрэгэй алба гаража дүүргэһэн эрхэтэдые абахын тула тусхайтаар хараалагдаһан ажалай хууринуудай хэмжээ дүүргэхэ талаар уялга дүүргээгүй байһанай түлөө ажал үгэгшэдэй харюусалга

Сэрэгэй алба гаража дүүргэһэн эрхэтэдые абахын тула тусхайтаар хараалагдаһан ажалай хууринуудай хэмжээ дүүргэхэ талаар уялгаяа ажалаар хангагшын дүүргээгүй байлга Буряад Уласай захиргаанай хуули эбдэлгэнүүд тухай хууляар тогтоогдоһон харюусалга шэрэдэг.

5-дахи статья. Тус Хуулиин хүсэндөө оролго

Тус Хуули 2026 оной сентябриин 1-нээ хүсэндөө орохо.

Буряад Уласай Толгойлогшо

Улаан-Үдэ хото
2026 оной майн 3

№ 1532-VII

А.С. ЦЫДЕНОВ